

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання контрольної роботи
з навчальної дисципліни

**«ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ»**

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
заочної форми навчання зі спеціальностей 051 – Економіка,
С1.01 – Економіка та міжнародні економічні відносини (Економіка))*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2026

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Економіка і організація інвестиційно-інноваційної діяльності» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання зі спеціальностей 051 – Економіка, С1.01 – Економіка та міжнародні економічні відносини (Економіка)) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Д. О. Серьогіна. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2026. – 25 с.

Укладач канд. екон. наук, доц. Д. О. Серьогіна

Рецензент

Т. А. Пушкар, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та маркетингу Харківського національного університета міського господарства імені О. М. Бекетова

Рекомендовано кафедрою економіки та маркетингу, протокол № 6 від 24 листопада 2025 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Теоретична частина контрольної роботи.....	5
2 Практична частина контрольної роботи.....	7
3 Методичні рекомендації до виконання завдань контрольної роботи.....	8
Список рекомендованих джерел.....	23

ВСТУП

Контрольна робота (КР) є формою поточного контролю знань з навчальної дисципліни «Економіка та організація інвестиційно-інноваційної діяльності». Тематична назва КР – «Теорія та практика організації інноваційної діяльності на підприємствах».

Метою виконання КР є актуалізація та систематизація теоретичного матеріалу з курсу. Основні завданнями, які має вирішити здобувач вищої освіти:

- опанування теоретико-методологічних засад інноваційної діяльності;
- формування системного підходу до управління інноваційними процесами;
- набуття компетенцій у сфері визначення стратегічного та тактичного інноваційного забезпечення суб'єктів господарювання;
- розвиток навичок щодо оптимізації інноваційних рішень на мікрорівні.

Виконання завдань КР здійснюється диференційовано відповідно до номера залікової книжки здобувача вищої освіти. Тексти завдань, а також рекомендований бібліографічний список для поглибленого вивчення матеріалу (науково-методичне забезпечення), представлені у цих навчально-методичних рекомендаціях

Фінальна оцінка формується на основі комплексного аналізу: дотримання формальних вимог, змістової насиченості, логічної структурованості викладу, відсутності граматичних помилок та глибини авторських узагальнень і висновків. Принцип академічної доброчесності є фундаментальною вимогою: усі складові роботи (аналіз, обґрунтування, міркування) мають бути результатом самостійного осмислення матеріалу.

Контрольна робота підлягає анулюванню (не зараховується) та поверненню на доопрацювання без права повторного захисту або оцінюється «незадовільно» у таких випадках:

- встановлення фактів неналежного цитування або значного плагіату (завантаження чи копіювання з інтернет-ресурсів, готових робіт чи методичних матеріалів);
- виявлення генерації тексту за допомогою систем штучного інтелекту (зокрема, ChatGPT, Gemini та ін.), що становить понад 50 % від загального обсягу КР;
- фіксація ідентичних відповідей на теоретичні чи практичні завдання у роботах різних здобувачів (колективний плагіат).

Тексти індивідуальних завдань та обов'язковий бібліографічний список для поглибленого опрацювання містяться у цих методичних рекомендаціях.

1 ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант № 1

1. Надати докладний опис інноваційної діяльності на підприємстві. Суть і завдання інноваційної діяльності. Розкрити поняття «новація», «нововведення», «інновація». Чинники, що стимулюють підприємство на залучення інновацій.

2. Чим визначається ефективність інновацій? За якими критеріями оцінюються результати інноваційної діяльності? Види ефекту. Показники ефективності, їх розрахунок.

Варіант № 2

1. Описати докладно етапи інноваційного процесу. Розкрити суть дифузних процесів і формування інноваційного середовища. Охарактеризувати модель інноваційного процесу з урахуванням трансферу нововведень. Класифікація інновацій за Й. Шумпетером. Класифікація інновацій за різними ознаками.

2. Пояснити суть науково-технічного прогресу. Навести класифікацію технологій за рівнем їх мінливості. Охарактеризувати фактори, що впливають на вибір типу технології. Вказати основні показники технічного рівня підприємства. Їх розрахунок.

Варіант № 3

1. Пояснити, що таке життєвий цикл інновацій. У чому виявляється циклічність інновацій? Охарактеризувати стадії життєвого циклу інновацій. Описати різні види кривої життєвого циклу інновацій. Процеси переходу інновацій від одного етапу життєвого циклу до другого.

2. Охарактеризувати необхідність комплексної підготовки виробництва. Етапи підготовки виробництва. Розкрити суть типізації технологічних процесів.

Варіант № 4

1. Що обумовлює потребу в інноваціях? Описати завдання підприємства стосовно інновацій. Охарактеризувати складові інноваційної діяльності. Розкрити суть попиту на інновації. Надати пояснення, що таке товар – новація. Охарактеризувати етапи планування та створення нового товару. Роль маркетингу в плануванні та створенні нового товару.

2. Охарактеризувати показники, за якими здійснюють економічну оцінку інновацій. Надати опис загального принципу оцінювання економічної ефективності. Охарактеризувати взаємозв'язок між упровадженням інновацій і прибутком підприємства.

Варіант № 5

1. Розкрити суть управління інноваціями на підприємстві. Основні завдання стратегії та тактики інноваційної діяльності. Описати модель стратегічного планування інноваційної діяльності. Її основні етапи. Види

інноваційних стратегій. Вказати фактори, що впливають на вибір стратегії і описати матрицю вибору інноваційної стратегії. Види оперативного планування інноваційної діяльності.

2. Розкрити суть і завдання державної інноваційної політики. Типи державної інноваційної політики.

Варіант № 6

1. Охарактеризувати еволюцію розвитку теорії інноваційного розвитку. Навести основні положення теорії довгих хвиль М. Кондратьєва, теорії Й. Шумпетера. Що в них було нового? Теорія технократичного суспільства.

2. Суб'єкти фінансування інвестиційних процесів. Завдання системи фінансування інвестицій. Вимоги до фінансової політики підприємства. Охарактеризувати стадії фінансування та елементи інноваційних програм. Джерела фінансових ресурсів підприємств.

Варіант № 7

1. Охарактеризувати сучасні тенденції інноваційного розвитку. Надати порівняльну характеристику розвитку інноваційної діяльності у країнах різного рівня розвитку. Особливості інноваційного розвитку в Україні.

2. Охарактеризувати метод оцінювання інновацій за показником ЧТВ (чиста теперішня вартість, або інтегральний ефект), метод оцінювання економічної ефективності за показником внутрішньої норми рентабельності. Показники, що використовуються для порівняння комерційної вигідності альтернативних проєктів. Розрахунок терміну окупності інвестицій. Розрахунок точки беззбитковості інвестиційного проєкту.

Варіант № 8

1. Описати особливості стимулювання інноваційної діяльності. Надати характеристику різних організаційних структур і пояснити, які з них створюють кращі умови для інноваційної діяльності. Охарактеризувати організаційні форми реалізації інновацій у межах захисної і традиційної стратегії. Пояснити різницю між внутрішнім підприємством і бутлегером. Пояснити, які форми реалізації інновацій можуть використовуватися в межах наступальної стратегії. Охарактеризувати переваги і недоліки дивізійних організаційних структур.

2. Охарактеризувати методи й інструменти державної інноваційної політики. Прямі та непрямі методи. Класифікація державної політики на основі підходу «попит – пропозиція».

Варіант № 9

1. Описати суть інноваційної інфраструктури. Охарактеризувати типи фірм-експлерентів, патентів, комутантів, віолентів. Особливості венчурних фірм, їх типи. Вказати чинники, несприятливі для розвитку венчурного підприємництва в Україні. Суть бізнес-інкубатора. Перспективи розвитку бізнес-інкубаторів в Україні.

2. Охарактеризувати оцінювання придбання і продажу ліцензій. Показники, за якими оцінюють соціальну ефективність інноваційної діяльності. Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження виробничих витрат. Види ліцензій. Інтелектуальна власність, авторське право, промислова власність. Суть франчайзингу.

Варіант № 10

1. Суть інноваційної політики підприємства. Типи інноваційної політики. Стратегія наступу. Основні складові інноваційної політики. Взаємодія маркетингової і технічної складових інноваційної політики. Основні принципи формування інноваційної політики. Суть принципу динамічної рівноваги. Інноваційний потенціал підприємства. Методика оцінювання інноваційного потенціалу підприємства.

2. Інструменти пільгового оподаткування інноваційної діяльності. Суть Закону України «Про інноваційну діяльність». Державна фінансова підтримка інноваційної діяльності.

2 ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Визначити чисту теперішню вартість (NPV) інноваційного проєкту і дисконтований період окупності інвестицій (Т), якщо відомі такі вихідні дані (згідно з варіантом):

Показники	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Обсяг фінансових ресурсів, що інвестуються у проєкт, тис. ум. од.	7 000	6 500	7 200	6 400	7 100	6 600	7 300	6 700	6 800	7 500
Сума чистого грошового потоку за проєктом по роках:										
1-ий рік	6 000	5 000	5 500	3 000	3 200	6 500	5 800	6 000	6 800	1 200
2-ий рік	2 000	1 500	2 000	2 500	2 100	3 200	4 000	3 500	3 200	2 600
3-ій рік	2 000	4 500	3 000	5 400	5 900	1 400	8 00	2 500	700	7 600
Примітка. Ставка дисконту – 15 %, 19 %.										

2. Визначити точку беззбитковості інвестиційного проєкту, тобто критичний обсяг виробництва – обсяг, при якому підприємство досягне повної окупності інвестицій.

Результати отримати двома методами – розрахунковим і графічним.

Отриманий результат докладно пояснити, проаналізувати. Якщо результат буде негативним, запропонувати заходи щодо пришвидшення окупності інвестицій.

Вихідні дані (згідно з варіантом):

Найменування	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Обсяг виробництва (од.)	1 200	1 100	1 300	1 400	1 150	1 250	1 450	1 550	1 500	1 600
Ціна од. продукції (грн)	30	25	27	32	24	22	34	35	29	35
Сума пост. витрат (грн)	1 600	1 200	1 400	1 350	1 250	1 450	1 500	1 550	1 100	1 350
Змінні витрати на од. продукції (грн)	10	12	16	13	14	10	11	15	13	17

3. Визначити річний економічний ефект і строк окупності капіталовкладень для впровадження нововведень. Отримані результати проаналізувати і в разі наявності негативних результатів запропонувати заходи щодо підвищення економічного ефекту.

Вихідні дані (згідно з варіантом):

Найменування	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Собівартість од. продукції до впровадж., грн	25	24	22	20	21	26	29	27	23	28
Собівартість од. продукції після впровадж., грн	22	21	19	15	18	20	22	25	22	23
Питомі капіталовкладення на од. до впровадж., грн	15	16	13	18	14	12	17	22	19	24
Питомі капіталовкладення на од. після впровадж., грн	18	18	19	22	16	18	19	24	25	28
Кількість запланованої продукції, тис. од.	250	220	240	280	180	320	260	340	290	350
Примітка. Нормативний коефіцієнт ефективності – 0,15.										

3 МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи (КР) здійснюється на індивідуалізованій основі. Призначення конкретного варіанта завдань відбувається відповідно до порядкового номера залікової книжки здобувача вищої освіти, що забезпечує унікальність дослідницького кейсу. Обсяг викладу матеріалу на кожне теоретичне запитання є жорстко регламентованим: відповідь не може бути меншою за 5 друкованих сторінок формату А4.

Здобувач має право обрати один із двох форматів подачі матеріалу: машинописний або рукописний. Для друкованого тексту встановлено стандарт:

шрифт – 14 пт, міжрядковий інтервал – 1,5. Загальна лімітована довжина КР становить 12–15 сторінок для друкованого варіанта або 15–18 сторінок для рукописного. Необхідно наголосити, що критерієм пріоритету є не формальне дотримання обсягу, а глибина та повнота розкриття сутнісних аспектів поставлених у варіанті запитань. Нумерація сторінок є обов’язковою, вона розпочинається з титульного аркуша, однак сам номер сторінки на ньому не проставляється.

Для забезпечення академічної коректності застосовується посторінковий метод посилання на бібліографічні джерела, оформлений у квадратних дужках безпосередньо в тексті. При посиланні на друковане видання використовується формат [номер джерела у списку, с. – номер сторінки] (наприклад, [3, с. 24]). Якщо джерело є електронним і не має фіксованої нумерації сторінок, зазначається лише його порядковий номер: [3].

Під час виконання теоретичних завдань потрібно охопити та висвітлити певні питання, що стосуються теми. Для того щоб студенти змогли усвідомити і знайти повну інформацію, яка стосується кожного питання контрольної роботи, нижче наводиться скорочений склад кожної теми контрольної роботи із вказівкою на ті запитання та терміни, які потрібно вивчити, засвоїти та відобразити у відповідях контрольної роботи. Вказівки до виконання теоретичних запитань подаються у порядку їх викладення.

Склад тем контрольної роботи

1. Надати докладний опис інноваційної діяльності на підприємстві. Суть і завдання інноваційної діяльності. Розкрити поняття «новація», «нововведення», «інновація». Чинники, що стимулюють підприємство до залучення інновацій.

У відповіді на це питання необхідно розкрити і обґрунтувати необхідність інноваційної діяльності для підприємства та народного господарства в цілому, а також для зростання добробуту країни. Пояснити різницю між поняттями «новація» і «інновація». Описати процес здійснення інноваційної діяльності на підприємстві та розкрити основні принципи її здійснення, надати пояснення поняттям «об’єкти» та «суб’єкти» інноваційної діяльності, особливості їх поведінки на ринку інновацій та особливості маркетингової та комерційної діяльності. Надати пояснення терміна «інноваційний лаг», приклади різних строків інноваційного лагу, пояснити, чому в різні часи та на різні інновації інноваційний лаг може бути коротшим або довшим. Надати розгорнуту характеристику необхідності залучення інновацій, розкрити і пояснити чинники, що спонукають підприємство навіть при певному комерційному ризику займатись інноваційною діяльністю.

2. Чим визначається ефективність інновацій? За якими критеріями оцінюються результати інноваційної діяльності? Види ефекту. Показники ефективності, їх розрахунок.

Потрібно відобразити необхідність підвищення конкурентоздатності підприємства за рахунок упровадження інновацій з метою поліпшення господарської діяльності, надати визначення терміна «ефективність», пояснити, як вона виявляється на макро- і мікрорівні, як ефективність інноваційної діяльності впливає на підвищення прибутковості підприємства і економіки в цілому. Надати характеристику критеріям оцінювання інновацій, показати вплив кожного з них на підвищення прибутковості підприємства, перелічити види ефекту від реалізації інновацій, описати види оцінювання ефектів, охарактеризувати параметри, за якими проводиться оцінювання. Надати характеристику економічного ефекту як основного виду ефекту від впровадження інновацій, перелічити види економічної ефективності. Викласти і навести приклад розрахунку економічного ефекту від реалізації інноваційного проекту, охарактеризувати всі його складові. Надати рекомендації та запропонувати шляхи й заходи щодо поліпшення ефективності від реалізації інновацій взагалі та конкретно щодо підвищення економічного ефекту.

3. Описати докладно етапи інноваційного процесу. Розкрити суть дифузних процесів і формування інноваційного середовища. Охарактеризувати модель інноваційного процесу з урахуванням трансферу нововведень. Класифікація інновацій за Й. Шумпетером. Класифікація інновацій за різними ознаками.

У відповіді на це запитання потрібно надати пояснення інноваційного процесу на підприємстві і в економіці країни, розгорнуту характеристику етапів інноваційного процесу, витрат і прибутковості на кожному етапі інноваційного процесу, вказати особливості маркетингу. Надати системну характеристику і вказати особливості системи управління інноваційними процесами на підприємстві, вказати типи інноваційних процесів, надати їх докладний опис. Розкрити суть оперативного управління інноваційним процесом, пояснити, як відбувається вибір, обґрунтування і формування інноваційних програм, а також як вони забезпечуються. Охарактеризувати класифікацію інновацій за Й. Шумпетером, перелічити й надати розгорнуте пояснення щодо усіх п'яти типів інновацій, навести сучасну класифікацію інновацій і порівняти її з класичною. Вказати особливості класифікації інновацій з погляду виробників і споживачів. Надати поняття трансферу нововведень та пояснити його роль і значення для інноваційних процесів. Розкрити суть дифузії нововведень та її значення для інноваційних процесів.

4. Пояснити суть науково-технічного прогресу. Навести класифікацію технологій за рівнем їх мінливості. Охарактеризувати фактори, що впливають на вибір типу технології. Вказати основні показники технічного рівня підприємства, їх розрахунок.

Відповідаючи на це запитання, потрібно розкрити суть і значення науково-технічного прогресу для розвитку суспільства в цілому, а також для технічного та технологічного розвитку підприємства, пояснити, як він впливає на розвиток і реалізацію інноваційних процесів, вказати типи науково-технічного прогресу, їх особливості, обґрунтувати переваги революційного типу розвитку (науково-технічної революції). Пояснити термін мінливості технологій і вказати їх відмінності за рівнем мінливості, навести приклади і пояснити. Описати процес вибору технології, вказати чинники, що впливають на цей вибір. Охарактеризувати форми технічного розвитку виробництва, розкрити процес оцінювання технічного рівня виробництва, вказати основні показники технічного рівня, їх класифікацію і проаналізувати їхнє значення та особливості. Розрахувати основні показники технічного рівня виробництва, вказати шляхи поліпшення кожного з них та шляхи підвищення техніко-технологічного рівня виробництва в цілому.

5. Пояснити, що таке життєвий цикл інновацій. У чому виявляється циклічність інновацій? Охарактеризувати стадії життєвого циклу інновацій. Описати різні види кривої життєвого циклу інновацій, процеси переходу інновацій від одного етапу життєвого циклу до іншого.

У відповіді на це запитання потрібно охарактеризувати етапи життєвого циклу інновацій і розкрити особливості маркетингової діяльності на кожному етапі, показати характер збитків і прибутку на кожному етапі, навести приклади типових та нетипових життєвих циклів окремих інновацій, проаналізувати їх. Навести чинники, від яких залежить тип та тривалість життєвого типу інновації, показати різні типи кривих життєвого циклу інновацій, проаналізувати і пояснити їх особливості, запропонувати шляхи збільшення життєвого циклу інновації, пояснити процес переходу чи пропуску окремих етапів життєвого циклу інновацій. Надати роз'яснення щодо циклічного характеру розвитку інновації (інноваційного ланцюга). Навести приклади дифузії інновації у галузі та поза нею у межах життєвого циклу (із вказівкою різних етапів). Окремо виділити та докладно описати етап комерціалізації нововведень у різних галузях.

6. Охарактеризувати необхідність комплексної підготовки виробництва. Етапи підготовки виробництва. Розкрити суть типізації технологічних процесів.

У відповіді на це запитання потрібно пояснити суть, значення і склад комплексної підготовки виробництва, розкрити усі її етапи, виокремити їх особливості і значення. Охарактеризувати кожний етап з точки зору витрат та комерційного успіху, докладно описати етапи науково-дослідницьких та проєктно-конструкторських розробок, упровадження у виробництво, особливо

виділити етап комерціалізації новації, відобразити роль маркетингу на кожному етапі. Показати переваги підприємств, які на етапі впровадження інновації у виробництво використовують типізацію технологічних процесів і новітні досягнення науково-технічного прогресу.

7. Що обумовлює потребу в інноваціях? Описати завдання підприємства стосовно інновацій. Охарактеризувати складові інноваційної діяльності. Розкрити суть попиту на інновації. Пояснити, що таке товар-новація. Охарактеризувати етапи планування та створення нового товару. Роль маркетингу у плануванні та створенні нового товару.

Необхідно вказати, пояснити і проаналізувати чинники, які обумовлюють потребу в інноваційній діяльності підприємств та переваги від цієї діяльності. Пояснити, які конкурентні переваги отримує підприємство внаслідок інноваційної діяльності. Вказати, що саме стимулює підприємців на здійсненні інноваційної діяльності і які цілі при цьому стають здійсненими. Описати процес планування і створення товару-новації, розкрити суть попиту на новації та охарактеризувати види попиту, навести приклади і пояснити їх. Описати етапи створення нового товару та особливості формування попиту на них і їх реалізацію. Окремо охарактеризувати значення маркетингових досліджень попиту і кон'юнктури ринку. Надати порівняльну характеристику чинників, що впливають на попит на інновацію, шляхи підвищення попиту та шляхи збільшення обсягів реалізації товарів-новацій.

8. Охарактеризувати показники, за якими здійснюють економічну оцінку інновацій. Описати загальний принцип оцінювання економічної ефективності. Охарактеризувати взаємозв'язок між упровадженням інновацій і прибутком підприємства.

У відповіді на це запитання необхідно розкрити необхідність комплексного підходу до економічного оцінювання інноваційної діяльності. Визначити та проаналізувати врахування таких основних складових економічної ефективності, як розміри доходів та обсяги вкладених коштів у реалізацію інноваційної діяльності. Пояснити необхідність визначення економічного ефекту на різних стадіях життєвого циклу інновації. Виокремити необхідність врахування при визначенні економічної ефективності зміни вартості грошових коштів у часі при їх вкладенні в інноваційну діяльність. Викласти основні принципи економічного оцінювання інноваційної діяльності. Розкрити поняття дисконтування, норми дисконту, вартості грошей наявної та майбутньої, внутрішньої норми рентабельності та інших показників економічної ефективності від упровадження інновацій.

9. Розкрити суть управління інноваціями на підприємстві. Основні завдання стратегії та тактики інноваційної діяльності. Описати модель стратегічного планування інноваційної діяльності, її основні етапи. Види інноваційних стратегій. Вказати фактори, що впливають на вибір стратегії і описати матрицю вибору інноваційної стратегії. Види оперативного планування інноваційної діяльності.

Тут потрібно відобразити процес управління інноваціями на підприємстві як невіддільної складової діяльності підприємства, визначити роль і масштаби інноваційних процесів на сучасному підприємстві, пояснити завдання управління інноваційними процесами на підприємстві. Виокремити і описати стратегічне та оперативне планування інноваційної діяльності. Надати пояснення планів і програм в інноваційній діяльності та економічному обґрунтуванні інноваційних проєктів. Роль аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища. SWOT-аналіз, його актуальність та особливості використання у сучасних ринкових умовах. Види стратегії підприємства, особливості їх застосування залежно від позиції підприємства на ринку. Необхідність правильного вибору стратегії для успішної інноваційної діяльності. Навести приклади підприємств з різними типами інноваційної стратегії.

10. Розкрити суть і завдання державної інноваційної політики. Типи державної інноваційної політики.

Відповідаючи на це запитання, потрібно пояснити необхідність втручання держави в регулювання інноваційної діяльності з метою її стимулювання, надати визначення і визначити пріоритетні напрями державної інноваційної політики, проаналізувати досвід розвинутих країн у державному регулюванні інноваційної діяльності. Вказати основний нормативно-правовий державний документ, який регламентує у нашій країні інноваційну діяльність, надати стислий виклад його положень. Надати розгорнуту характеристику типів державної інноваційної політики і навести приклади зі світового інноваційного досвіду. Описати цілі й завдання державної інноваційної політики. Докладно охарактеризувати методи та інструменти, за допомогою яких держава може впливати на інноваційні процеси та стимулювати їх, описати вітчизняний досвід підтримки інноваційної діяльності. Перелічити всі державні і місцеві органи управління, які беруть участь у регулюванні інноваційної діяльності, вказати їх функції та завдання. Окремо висвітлити правові аспекти охорони інтелектуальної власності.

11. Охарактеризувати еволюцію розвитку теорії інноваційного розвитку. Навести основні положення теорії довгих хвиль М. Кондратьєва, теорії Й. Шумпетера. Що в них було нового? Теорія технократичного суспільства.

Тут потрібно охарактеризувати процес еволюції інноваційної теорії, починаючи з праць А. Сміта, описати теорію циклічних криз К. Маркса, докладно зупинитися на теорії довгих хвиль М. Кондратьєва, особливо

ретельно проаналізувати теорію інноваційного розвитку класика інноваційної теорії Й. Шумпетера, пояснити, що було спільним у цих теоріях і чим вони відрізнялися. Пояснити значення терміна «кластер інновацій», описати основні класичні кластери. Докладно розповісти про відмінності теорій технократичного суспільства технічного детермінізму і конвергенції, технотронного суспільства, індустріально-технократичного суспільства. Охарактеризувати сучасні концепції інноваційного розвитку – теорії інтелектуальної технології, інноваційної економіки та підприємницького суспільства. Описати еволюцію парадигми інноваційного розвитку.

12. Суб'єкти фінансування інвестиційних процесів. Завдання системи фінансування інвестицій. Вимоги до фінансової політики підприємства. Охарактеризувати стадії фінансування та елементи інноваційних програм. Джерела фінансових ресурсів підприємств.

Тут потрібно розкрити необхідність формування фінансових джерел для здійснення інноваційної діяльності, цілі і завдання системи фінансування, основні принципи її створення, виокремити особливості системи фінансування на рівні держави та підприємства. Види суб'єктів (інструментів) фінансування інноваційної діяльності. Принципи формування і види фінансової політики підприємства щодо інноваційної діяльності. Докладно описати і порівняти види і джерела фінансування інноваційної діяльності. Надати поняття інвестицій, їх видів, особливості різних видів інвестицій. Обґрунтувати методи вибору джерел інвестування і вибору інвестора. Види інвесторів.

13. Охарактеризувати сучасні тенденції інноваційного розвитку. Надати порівняльну характеристику розвитку інноваційної діяльності у країнах різного рівня розвитку. Особливості інноваційного розвитку в Україні.

У відповіді на це запитання необхідно на прикладах країн з різним ступенем розвитку прослідкувати рівень розвитку інноваційної діяльності, ступінь втручання країн в інноваційні процеси. Проаналізувати різні моделі державної інноваційної політики у сучасному суспільстві, викласти основні методи і інструменти регулювання інноваційного розвитку на сучасному етапі. Надати характеристику розвитку інноваційних теорій на сучасному етапі. Докладно проаналізувати сучасне становище інноваційного розвитку в Україні з точки зору класичних інноваційних теорій, надати оцінку стану розвитку інноваційних процесів в Україні, зокрема проаналізувати стан розвитку інноваційно-організаційної інфраструктури підтримки інноваційної діяльності.

14. Охарактеризувати метод оцінювання інновацій за показником ЧТВ (чиста теперішня вартість, або інтегральний ефект), метод оцінювання економічної ефективності за показником внутрішньої норми рентабельності. Показники, що використовуються для порівняння комерційної вигідності альтернативних проєктів. Розрахування терміна окупності інвестицій. Розрахування точки беззбитковості інвестиційного проєкту.

Тут потрібно надати визначення понять «оцінка» та «оцінювання», вказати основні методи оцінювання інноваційної діяльності. Показати, що методи оцінювання за показником ЧТВ, внутрішньої норми рентабельності та деякі інші (вказати, які саме), є найкращими за точністю результатів, навести необхідні приклади розрахунків. Обґрунтувати необхідність наявності альтернативних проєктів при виборі найбільш вигідного варіанта інноваційного проєкту, викласти методи оцінювання альтернативних проєктів. Описати розрахування точки беззбитковості проєкту як основного показника при виборі альтернативних варіантів, навести графічне вираження точки беззбитковості, показати приклади різних варіантів збитковості та беззбитковості інноваційних проєктів. Навести розрахування терміна окупності інвестицій в інноваційний проєкт як один із найважливіших показників при виборі альтернативного проєкту. Надати рекомендації щодо пришвидшення строку окупності інвестиційних проєктів.

15. Описати особливості стимулювання інноваційної діяльності. Надати характеристику різних організаційних структур і пояснити, які з них створюють кращі умови для інноваційної діяльності. Охарактеризувати організаційні форми реалізації інновацій у межах захисної і традиційної стратегії. Пояснити різницю між внутрішнім підприємством і бутлегером. Пояснити, які форми реалізації інновацій можуть використовуватися в межах наступальної стратегії. Охарактеризувати переваги і недоліки дивізійних організаційних структур.

У відповіді на це запитання потрібно довести необхідність стимулювання інноваційної діяльності і вказати шляхи такої стимуляції з точки зору інноваційної інфраструктури. Описати види інноваційної організаційної структури, вказати їх особливості, різницю між ними в сенсі стимулювання інноваційної діяльності. Показати різницю між різними типами стратегії інноваційної політики підприємства і пояснити, які організаційні структури підтримують той чи інший тип інноваційної політики й інноваційного розвитку. Вказати особливості імітаційної стратегії. Показати спільні та відмінні ознаки у таких ризикових організаційних підрозділах підприємства, як внутрішнє підприємство та бутлегер. Проаналізувати особливості видів організаційних структур у межах наступальної стратегії – дивізійної організаційної структури, проєктно-цільової структури, матричної організаційної структури, структури з вертикальним напрямом, мережевої організаційної структури та інших. Вказати переваги та недоліки всіх типів інноваційних організаційних структур.

16. Охарактеризувати методи і інструменти державної інноваційної політики. Прямі та непрямі методи. Класифікація державної політики на основі підходу «попит – пропозиція».

Відповідаючи на це запитання, потрібно обґрунтувати необхідність використання державою методів та інструментів для регулювання (стимулювання) інноваційної діяльності як запоруки її розвитку. Докладно проаналізувати інструменти регулювання попиту та інструменти регулювання пропозиції на рівні держави, інструменти створення сприятливого середовища для інноваційного процесу. Вказати, як відбувається стимулювання інноваційної діяльності на рівні центральних органів державного управління та місцевого управління. Відобразити переваги підходу держави на основі підходу «попит – пропозиція», навести приклади.

17. Пояснити суть інноваційної інфраструктури. Охарактеризувати типи фірм-експлерентів, патієнтів, комутантів, віолентів. Особливості венчурних фірм, їх типи. Вказати чинники, несприятливі для розвитку венчурного підприємництва в Україні. Суть бізнес-інкубатора. Перспективи розвитку бізнес-інкубаторів в Україні.

У відповіді на це запитання необхідно надати роз'яснення щодо поняття сфери інноваційної діяльності. Описати види ринків, що діють у цій сфері, показати різницю між ними. Відобразити інноваційну інфраструктуру як структуру, що забезпечує організаційну, правову та економічну підтримку інноваційної діяльності. Докладно описати ринкові суб'єкти інноваційної діяльності, надати їх порівняльну характеристику, виокремити венчурні підприємства як найважливіші ринкові суб'єкти інноваційної інфраструктури, показати необхідність розвитку венчурного бізнесу незважаючи на його велику ризиковість. Відобразити величезне значення розвитку бізнес-інкубаторів для розвитку інноваційної діяльності, особливо для малих підприємств. Проаналізувати рівень і перспективи розвитку бізнес-інкубаторів в Україні і запровадити заходи щодо поліпшення розвитку цього руху в нашій країні.

18. Охарактеризувати оцінювання придбання і продажу ліцензій. Показники, за якими оцінюють соціальну ефективність інноваційної діяльності. Оцінювання економічної ефективності інновацій, спрямованих на зниження виробничих витрат. Види ліцензій. Інтелектуальна власність, авторське право, промислова власність. Суть франчайзингу.

Тут необхідно розкрити поняття ліцензії, відобразити її важливе значення для захисту прав на інтелектуальну власність в інноваційній діяльності та її соціальне значення. Розкрити механізми економічного обґрунтування придбання та продажу ліцензій. Відобразити вплив інноваційної діяльності на соціальне середовище, розкрити поняття соціально-активної спрямованості інноваційного проєкту та її економічної ефективності. Пояснити значення понять «інтелектуальна власність», «авторське право», «промислова власність» та довести значущість інструментів захисту інтелектуальної та інноваційної діяльності для розвитку інноваційних процесів та для стимулювання їх у

державі. Пояснити суть франчайзингу для розвитку інноваційних процесів та їх дифузії у всі сфери народного господарства.

19. Суть інноваційної політики підприємства. Типи інноваційної політики. Стратегія наступу. Основні складові інноваційної політики. Взаємодія маркетингової і технічної складових інноваційної політики. Основні принципи формування інноваційної політики. Суть принципу динамічної рівноваги. Інноваційний потенціал підприємства. Методика оцінювання інноваційного потенціалу підприємства.

У відповіді на це запитання потрібно розкрити поняття і суть інноваційної політики підприємства при різних умовах господарювання та на різних етапах життєвого циклу підприємства й інноваційного продукту, зробити порівняльний аналіз різних типів інноваційної політики підприємства, проаналізувати вплив правильного вибору типу інноваційної політики на розвиток та посилення інноваційних процесів, викласти основні принципи інноваційної політики та її складові, розкрити особливості маркетингової, організаційної та фінансової політики при різних стратегіях інноваційної політики, особливо значення інвестиційної політики підприємства у межах кожного типу стратегії, описати значення правильного оцінювання інноваційного потенціалу організації при виборі типу інноваційної стратегії, викласти принципи оцінювання інноваційного потенціалу організації, показати переважаюче значення принципу динамічної рівноваги для безперервного руху вперед у інноваційних процесах.

20. Інструменти пільгового оподаткування інноваційної діяльності. Суть Закону України «Про інноваційну діяльність». Державна фінансова підтримка інноваційної діяльності.

Тут необхідно розкрити значення інструментів стимулювання інноваційної діяльності для її розвитку, насамперед пільгового оподаткування та фінансової допомоги підприємствам-новаторам. Висвітлити суть і основні положення, а також методи стимулювання інноваційної діяльності, викладені в Законі України «Про інноваційну діяльність». Проаналізувати стан системи фінансової підтримки інноваційних процесів в Україні на сьогодні, запровадження заходів щодо розподілу державної допомоги підприємствам-новаторам. Пояснити функції і значення державних і недержавних установ щодо регулювання та стимулювання інноваційних процесів.

Практичні завдання виконуються після теоретичних.

Прийняття рішень щодо втілення певного проєкту в життя приймається після ретельного вивчення всіх чинників, що впливатимуть на його реалізацію. Від цього залежать обсяги коштів, які потрібно вкласти в проєкти та які можна буде отримати від реалізації нової продукції протягом її життєвого циклу. Здебільшого реалізація інноваційних проєктів потребує значних фінансових вкладень, які інвестори очікують повернути. Обґрунтування можливості

повернення витрат є основою розрахунку економічної ефективності інноваційного проєкту.

Економічна ефективність інноваційного проєкту визначається розміром доходів чи прибутку, отриманих за рахунок реалізації інновації протягом життєвого циклу проєкту.

При прийнятті рішень щодо реалізації інноваційного проєкту потрібно враховувати вартість капіталу, залученого з різних джерел на різних стадіях життєвого циклу інноваційного проєкту, та очікуваний прибуток від реалізації інноваційної продукції.

Перше практичне завдання передбачає визначення чистої теперішньої вартості (NPV) інноваційного проєкту і дисконтований період окупності інвестицій (T).

Економічна ефективність інноваційного проєкту визначається розміром чистого прибутку, отриманого за рахунок реалізації інновації протягом життєвого циклу проєкту. При розрахунку економічної ефективності необхідно обов'язково враховувати зміну вартості грошей у часі, оскільки від вкладення інвестицій до отримання прибутку минає чимало часу. Тобто треба враховувати дисконтування – перерахунок вигод і витрат для кожного розрахункового періоду за допомогою норми (ставки) дисконту. Воно ґрунтується на використанні техніки складних відсотків.

Коефіцієнт дисконтування розраховується так:

$$K_{\partial} = \frac{1}{(1+r)^t}$$

де t – номер кроку розрахунку;

r – постійна норма дисконту (в одиницях).

Величина суми, одержаної після реалізації інноваційного проєкту, буде такою:

$$FV = \frac{PV}{(1+r)^t},$$

де FV – майбутня вартість (сума);

PV – теперішня вартість (сума).

Норма дисконту позичкового капіталу – відповідна відсоткова ставка, яка визначається умовами відсоткових виплат і погашення позик.

Чиста теперішня вартість ЧТВ (інтегральний ефект) – це різниця результатів і витрат за розрахунковий період, приведених до одного, як правило, початкового року, тобто з урахуванням їх дисконтування:

$$ЧТВ = \sum (D_t - B_t) * K_{\partial},$$

де t – розрахунковий рік;

D_t – доходи в t -тий рік;

B_t – інноваційні витрати в t -тий рік;

K_{∂} – коефіцієнт дисконтування.

Чиста теперішня вартість інноваційного проєкту розраховується так:

$$NPV = \sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} - I_0,$$

де CF_t – сума грошових потоків по проєкту;

I_0 – початкова сума інвестицій в проєкт.

Дисконтований строк окупності проєкту визначається за формулою

$$T = \frac{I_0}{\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+r)^t} * t}.$$

Друге практичне завдання передбачає розрахування точки беззбитковості інвестиційного проєкту.

Визначення критичного обсягу виробництва, тобто точки беззбитковості, визначає, при якому обсязі виробництва і реалізації продукції та в який момент часу підприємство окупить витрати на впровадження інновацій у виробництво. Точка беззбитковості показує той момент часу, з якого підприємство почне одержувати прибуток від впроваджених інновацій. Розрахунок точки беззбитковості проводиться за допомогою порівняння витрат підприємства, ціни на продукцію та обсягу реалізації.

Усі витрати підприємства за ступенем впливу обсягів виробництва поділяються на постійні та змінні. Постійні витрати – це ті витрати, абсолютна величина яких зі збільшенням чи зменшенням (тобто зміною) обсягів виробництва істотно не змінюється. До постійних належать витрати, пов'язані з обслуговуванням і управлінням виробничою діяльністю підприємства, а також витрати на забезпечення господарських потреб виробництва. Змінні витрати – це ті витрати, абсолютна величина яких змінюється відповідно до змінювання обсягів виробництва. До змінних належать витрати на сировину та матеріали, напівфабрикати та комплектуючі, паливо та енергію, оплату праці основних робітників, відрахування на соціальні заходи, а також інші витрати.

Обсяг реалізації розраховується шляхом множення обсягу виробництва на ціну одиниці продукції.

Розрахунковим методом точку беззбитковості розраховують за допомогою такої формули:

$$T_6 = B_{пост} / (Ц_{од} - B_{зм}),$$

де $B_{пост}$ – постійні витрати на весь обсяг виробництва;

$Ц_{од}$ – ціна одиниці продукції;

$B_{зм}$ – змінні витрати на одиницю продукції.

У грошовому вираженні точку беззбитковості розраховують за формулою

$$T_6 = \text{Виручка} \cdot \text{Впост} / (\text{Виручка} - \text{Взм}).$$

Результат отримують у натуральних одиницях, тобто визначається кількість продукції, під час реалізації якої витрати дорівнюють доходам і проект стає прибутковим, та у вартісному вираженні, тобто визначається обсяг реалізації, при якому витрати дорівнюють доходам.

Графічним методом точка беззбитковості визначається за допомогою нанесення на одну систему координат трьох ліній: лінії виручки, лінії постійних витрат та лінії змінних витрат. Точка беззбитковості розміщується на перетині лінії виручки та лінії змінних витрат.

На графічному прикладі, наведеному нижче (рис. 1), на одному полі координат побудовані три лінії: паралельно до горизонтальної осі координат проходить лінія постійних витрат.

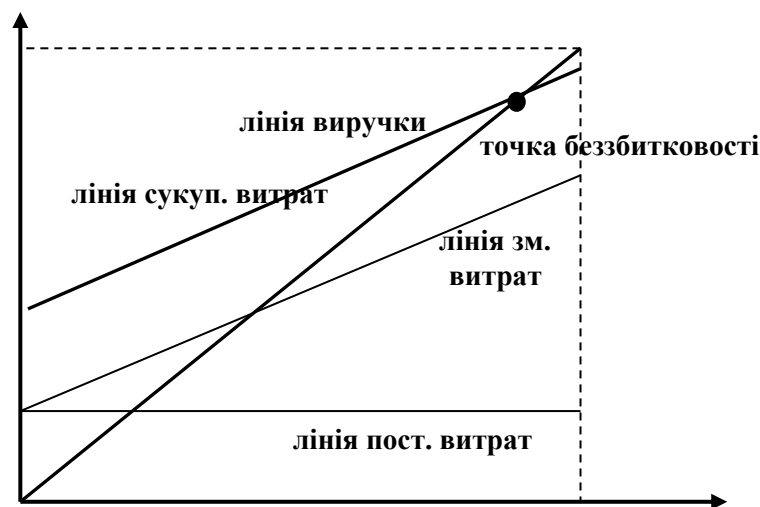

Рисунок 1 – Визначення точки беззбитковості інноваційного проекту

З вихідної точки виходить лінія постійних витрат, а лінія виручки – з нульової точки координат. На перетині лінії сукупних витрат і лінії виручки розміщується точка беззбитковості. Нижче неї міститься зона збитків, а вище – зона прибутковості. Координати точки беззбитковості показують по горизонтальній осі координат – критичний обсяг у натуральному вираженні, по вертикальній осі координат – критичний обсяг у вартісному вираженні (тобто обсяг реалізації, при якому досягається точка беззбитковості).

Третє завдання практичної частини контрольної роботи передбачає розрахування економічного ефекту від упровадження технічних заходів.

Ефективність заходів – це відношення результатів до витрачених ресурсів. Головна ознака ефективності – досягнення кінцевої мети – результатів виробничої діяльності з найменшими витратами.

Оскільки значна частина інновацій має поліпшувальний характер, при визначенні економічного ефекту від їх впровадження порівнюють прибуток від цих заходів та витрачені на них кошти (капіталовкладення). Упровадження таких заходів сприяє зниженню виробничих витрат (тобто збільшенню прибутковості). Розрахунок економічної ефективності здійснюють за сукупністю показників річної економічної ефективності.

Річний економічний ефект визначається шляхом приведення капітальних витрат до поточних протягом розрахункового періоду (року). Під час розрахунку річного економічного ефекту від впровадження заходів порівнюють величину додаткових капіталовкладень і економії собівартості продукції за рахунок впроваджених заходів:

$$E_p = [(C_1 + K_1 \times E_n) - (C_2 - K_2 \times E_n)] \times B_{np},$$

де C_1 і C_2 – собівартість продукції до і після впровадження заходів щодо втілення нововведень;

K_1 і K_2 – питомі капіталовкладення, потрібні для втілення інновацій, відповідно, до і після втілення нововведень;

E_n – нормативний коефіцієнт ефективності, який показує рівень віддачі від капіталовкладень (як правило, в цілому по народному господарству для промислового устаткування дорівнює 0,15);

B_{np} – річна кількість продукції, яку заплановано виготовити під час впровадження нововведень.

Величина економічного ефекту може бути більше нуля, якщо економія собівартості порівняно з додатковими капіталовкладеннями буде більшою; дорівнювати нулю, якщо економія собівартості буде дорівнювати додатковим капіталовкладенням; буде менше нуля (тобто ефекту не буде), якщо додаткові капіталовкладення будуть більшими, ніж економія собівартості.

Ще одним важливим показником є строк (термін) окупності капіталовкладень, тобто той проміжок часу, за який вкладені інвестиції у впровадження інновацій будуть окуплені. Строк окупності капіталовкладень визначається за такою формулою:

$$T_{ок} = \frac{K_2 - K_1}{C_1 - C_2},$$

де K_1 і K_2 – питомі вкладення до і після впровадження інновацій;

C_1 і C_2 – відповідно, собівартість одиниці продукції до і після впровадження інновацій.

Формули, наведені вище, також використовуються для порівняльного розрахунку альтернативних варіантів, коли з кількох можливих варіантів капітальних вкладень обирають варіант з найбільшою величиною економічного ефекту та кращим (тобто найкоротшим) строком (терміном) окупності капітальних вкладень в інноваційний проєкт. Методика визначення порівняльної економічної ефективності капітальних вкладень базується на порівнянні витрат за варіантами. Однак недоліком цієї методики є те, що критерієм для кращого варіанта є приведені витрати, а не прибуток, що найбільшою мірою відповідає вимогам ринкової економіки. Крім того, ця методика не може бути використана при обґрунтуванні капітальних вкладень, що спрямовуються на поліпшення якості продукції, тому що поліпшення якості

продукції на підприємстві, як правило, веде до збільшення витрат виробництва продукції. Використання показника приведених витрат не дозволяє обирати кращий варіант, якщо кінцеві результати непорівняні.

Відповіді на практичні завдання не повинні обмежуватися тільки розрахунками. Результати мають бути обґрунтовані і проаналізовані, їх потрібно ґрунтовно пояснити, а якщо результати не досить задовільні, потрібно запропонувати конкретні практичні заходи щодо збільшення економічного ефекту, наближення строку окупності та точки беззбитковості.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Методичне забезпечення

1. Серьогіна Д. О. Курс дистанційного навчання «Економіка та організація інвестиційно-інноваційної діяльності» (051 Економіка) / Д. О. Серьогіна [Електрон. ресурс]. – Електрон. текст. дані. – Режим доступу: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=2450>, вільний (дата звернення: 22.12.2025). – Назва з екрана.

2. Серьогіна Д. О. Економіка та організація інвестиційно-інноваційної діяльності [Електрон. ресурс] : навч. посіб. / Д. О. Серьогіна, Г. А. Жовтяк, Т. А. Пушкар ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Електрон. текст. дані. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 206 с. – Режим доступу: https://eprints.kname.edu.ua/63443/1/2022%2020%D0%9D%20%D1%80%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B7%20%D0%A1%D0%B5%D1%80%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BD%D0%B0%20%D0%94%20%D0%9E%20%D0%9D%D0%9F_%D0%95%D1%96%D0%9E%D0%86%D0%86%D0%94.pdf, вільний (дата звернення: 22.12.2025). – Назва з екрана.

Рекомендована література та інформаційні ресурси

3. Алейнікова О. В. Інноваційний та інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / О. В. Алейнікова, Н. М. Притула. – Київ : ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2016. – 614 с. Існує електрон. версія. (Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/posibnyky/%D0%9D%D0%90%D0%92%D0%A7%D0%90%D0%9B%D0%AC%D0%9D%D0%98%D0%99_%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%90%D0%BB%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D1%96%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0.pdf, вільний).

4. Безгін К. С. Управління інноваціями : навч. посіб. / К. С. Безгін, Ю. М. Клименко ; за заг. ред. К. С. Безгіна. – Вінниця : ДонНУ, 2017. – 207 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: https://r.donnu.edu.ua/bitstream/123456789/235/1/21_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%A3%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D1%96%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%D0%BC%D0%B8_2019.pdf, вільний).

5. Власенко О. С. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / О. С. Власенко. – Київ : Знання, 2011. – 439 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: https://koha.kname.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=113917&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96, вільний).

6. Гук О. В. Інвестування інноваційної діяльності : навч. посіб. для здобувачів ступеня магістра за спеціальністю 073 – Менеджмент / О. В. Гук, Л. П. Шендерівська, Г. А. Мононько. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, «Політехніка», 2022. – 186 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48941/1/Invest_GSM_2022.pdf, вільний).

7. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. / А. М. Пугач, Н. І. Демчук, О. В. Довгаль, Л. С. Крючко, Н. В. Тягло. – ФОП Швець В. М., 2018. – 348 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3097/1/%D0%86%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA.pdf>, вільний).

8. Інноваційний розвиток підприємства : навч. посіб. / П. П. Микитюк, Ж. Л. Крисько, О. Ф. Овсянюк-Бердадіна, С. М. Скочиляс. – Тернопіль : ПП «Принтер Інформ», 2015. – 224 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/684/1/%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BE%D0%BA%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0.pdf>, вільний).

9. Організація науково-інноваційної діяльності : навч. посіб. для аспірантів спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. О. О. Подолян, В. С. Антонюк, М. В. Філіппова. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 105 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45646/1/ONID_2021.pdf, вільний).

10. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності : навч. посіб. / За наук. ред. В. Г. Федоренко. – Київ : Алерта, 2004. – 431 с. – Існує електрон. версія. (Режим доступу: https://koha.kname.edu.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=27043&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20%D1%96%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96, вільний).

Електронне навчальне видання

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання контрольної роботи
з навчальної дисципліни

«ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
заочної форми навчання зі спеціальностей 051 – Економіка,
СІ.01 – Економіка та міжнародні економічні відносини (Економіка))*

Укладач **СЕРЬОГІНА** Дар'я Олександрівна

Відповідальний за випуск *Н. М. Матвєєва*

Редактор *О. А. Норик*

Комп'ютерне верстання *Д. О. Серьогіна, І. В. Волосожарова*

План 2025, поз. 340М

Підп. до друку 15.01.2026. Формат 60 × 84/16.
Ум. друк. арк. 1,5.

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Чорноглазівська, 17, Харків, 61002.

Електронна адреса: office@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 8386 від 14.07.2025.